

Nederlands Jeugdinstituut
Catharijnesingel 47
3511 GC Utrecht
Postbus 19221
3501 DE Utrecht
Telefoon: (030) 230 63 44

Aan de Staatssecretaris van VWS,
de heer drs. M. van Rijn
en de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
de heer mr. F. Teeven

0017/MB 8-1-2013

Geachte heer van Rijn en heer Teeven,

De jeugdzorgsector besteedt veel aandacht aan professionalisering van de jeugdzorg en wil hiermee de jeugdzorg op een hoger plan brengen. Professionele jeugdzorg is immers van belang bij het helpen van kinderen en jongeren met opvoed- en opgroeioproblemen. Daarom moeten jeugdprofessionals goed opgeleid worden en hun vak bijhouden. Door middel van beroepsregistratie kunnen ze hun vakbekwaamheid aantonen. Beroepsregistratie biedt een herkenbaar kwaliteitskeurmerk en erkenning voor hun deskundigheid. Daarnaast biedt een beroepscode houvast bij het handelen. Tuchtrecht is daarbij een instrument om de normen voor professioneel handelen aan te scherpen. Sinds enkele jaren is een groot professionaliseringstraject voor de jeugdzorg gaande. Dit vindt plaats onder regie van de stuurgroep Implementatie Professionalisering Jeugdzorg, waar ik voorzitter van ben.

Professionalisering van de jeugdzorg vormt een belangrijk beleidsdoel van uw ministeries en staat ook politiek zeer in de belangstelling. Onlangs is het belang hiervan door de Commissie Samson nog eens indringend onder de aandacht gebracht. De stuurgroep is dan ook zeer blij met de aandacht voor professionalisering in het regeerakkoord, waarbij het kabinet inzet op een versnelling rond de invoering van beroepsregistratie, beroepscode en tuchtrecht. Met deze brief informeer ik u over de voortgang en doe ik u een voorstel voor versnelling rond deze belangrijke beleidsdoelen. Ook vraag ik uw aandacht voor enkele belangrijke randvoorwaarden.

Voortgang professionaliseringstraject

In het kader van het Implementatieplan Professionalisering Jeugdzorg vinden in de periode 2011-2013 met financiering van de ministeries van VWS en V&J een aantal activiteiten plaats gericht op de professionalisering van twee beroepsgroepen in de jeugdzorg, te weten gedragswetenschappers en jeugdzorgwerkers. Hierbij wordt voor hen voorzien in een systeem van beroepsregistratie, beroepscode en tuchtrecht. Daarnaast wordt gewerkt aan het verbeteren van de entree van professionals in de jeugdzorgsector.

Het jaar 2011 en de eerste helft van 2012 stonden vooral in het teken van de voorbereiding van vrijwillige beroepsregistratie. De volgende activiteiten zijn uitgevoerd:

- Inrichting van de kamer jeugdzorgwerkers bij het BAMw (Beroepsregister Agogisch en Maatschappelijk werkers).
- In lijn brengen scholing en opleiding jeugdzorgwerkers en gedragswetenschappers met registratievereisten van beroepsregisters voor jeugdzorgwerkers en gedragswetenschappers.
- Ontwerpen van een implementatiestrategie gericht op het geven van een impuls aan de professionalisering van de jeugdzorgorganisaties en het voorbereiden van vrijwillige registratie van de jeugdzorgwerkers en gedragswetenschappers, vooruitlopend op de verplichting.
- Ontwerpen van een draagvlakcampagne gericht op het stimuleren van beroepsregistratie van jeugdzorgwerkers en gedragswetenschappers.

- Ontwikkelen van een professionaliseringsmonitor.
- Vervaardigen en verspreiden van een beroepscode voor jeugdzorgwerkers bij de NVMW (Nederlands Vereniging van Maatschappelijk Werkers).
- Inrichten van tuchtrecht voor jeugdzorgwerkers bij de NVMW, per 1 december 2012 operationeel.
- Oprichting Platform Jeugd (o.m. voor jeugdzorgwerkers) bij de NVMW.
- Voorbereiden van beroepsregistratie voor gedragswetenschappers in de registers Kinder- en Jeugdpsycholoog (K&J) van het NIP (Nederlands Instituut van Psychologen) en Orthopedagoog-Generalist (OG) van de NVO (Nederlandse Vereniging van Pedagogen en Onderwijskundigen) in samenwerking met Jeugdzorg Nederland en de Justitiële Jeugdzorgorganisaties.
- Toelichten van de beroepscodes van NIP en NVO voor gedragswetenschappers in de jeugdzorg.
- Ontwikkelen van een traineeship voor pas afgestudeerde jeugdzorgwerkers.
- Stimulering van praktijkervaring van hsaο-docenten.
- Invoering en monitoring Landelijk Uitstroomprofiel Jeugdzorgwerker bij HSAO-opleidingen.

Voortgang wetgevingstraject

Parallel aan de voorbereiding van de vrijwillige registratie is door een werkgroep wetgeving een wettelijke regeling voorbereid. In de werkgroep participeerden naast wetgevingsjuristen en beleidsambtenaren van de ministeries van VWS en V&J, namens de stuurgroep ook vertegenwoordigers vanuit Jeugdzorg Nederland, NIP/NVO, NVMW, BAMw en de Justitieorganisaties.

De werkgroep heeft gezocht naar een wettelijke constructie die past bij het eerder afgesproken uitgangspunt: aansluiten bij het systeem van private registers (JZW-BAMw, K&J-NIP en OG-NVO) en tegelijkertijd oprichten van een beperkt aantal ZBO's. Hierbij moest het voor de cliënt duidelijk zijn waar een klacht kan worden ingediend. Dit bleek in eerste instantie voor de nodige juridische obstakels te zorgen. Na intensief overleg is een constructie gevonden die recht doet aan beide uitgangspunten. Het wettelijk traject kent inmiddels een voorspoedige voortgang en de concept-professionaliseringswet ligt momenteel bij de Raad van State ter advisering. De planning is om de professionaliseringswet in januari 2014 in werking te laten treden. Organisatorisch is voorzien in de oprichting van één registerstichting, het Kwaliteitsregister voor de Jeugdzorg, dat in nauwe verbinding staat met de huidige beroepsregisters van JZW-BAMw, K&J-NIP en OG-NVO en de beroepsverenigingen NVMW, NIP en NVO. De oprichting van dit kwaliteitsregister wordt momenteel door de beroepsverenigingen voorbereid. Het kwaliteitsregister is uiterlijk operationeel op het moment van inwerkingtreding van de wetgeving.

Start draagvlakcampagne

Door de eerder genoemde stagnatie in het wettelijk traject, is tot twee keer toe de planning van de draagvlakcampagne uitgesteld. De stuurgroep vond het niet realistisch om deze campagne te starten op het moment dat nog veel zaken rond de wettelijke regeling onduidelijk waren. Toen deze duidelijkheid er in juli 2012 voldoende was, is de draagvlakcampagne in september 2012 van start gegaan.

Centraal staat hierbij de website www.professionaliseringjeugdzorg.nl met promotiefilmjes, brochures, een toolkit en directe –vooralsnog vrijwillige- aanmeldingsmogelijkheden bij de relevante beroepsregisters. Samen met de ondersteuning op maat door een implementatieteam, wordt hiermee de professionalisering van jeugdzorgwerker en gedragswetenschappers actief bevorderd.

Planning vervolgstappen invoering beroepsregistratie, beroepscode en tuchtrecht

De stuurgroep zet in op 100% registratie van jeugdzorgwerkers en gedragswetenschappers in de jeugdzorg. In het kader van de beoogde versnelling heeft de stuurgroep zich ten doel gesteld dit per 31 december 2013 zoveel mogelijk te realiseren. Ik verwacht dat op deze datum het grootste deel van de plm. 18.500 hbo-opgeleiden werkzaam in de jeugdzorg geregistreerd is.

Van de plm. 2.000 gedragswetenschappers in de jeugdzorg is naar schatting een kwart nu al geregistreerd. De overige plm. 1.500 gedragswetenschappers zullen zich per 31 december 2013 hebben aangemeld voor het registratietraject.

Op het moment van registratie vallen de betrokken professionals onder de beroepscode van de van toepassing zijnde beroepsvereniging en zijn hiermee ook tuchtrechtelijk beschermd.

Planning vervolgstappen verbetering entree jeugdzorgprofessionals in de sector

Het Landelijk Uitstroomprofiel Jeugdzorgwerker is inmiddels op meer dan 80% van de hogescholen ingevoerd. De komende tijd wordt de invoering gecontinueerd waarbij de doelstelling op 100% ligt. Het traineeship voor pas afgestudeerde jeugdzorgwerkers wordt momenteel in drie pilots getest. Het traineeship is in april 2013 gereed voor verdere verspreiding.

Over het stimuleren van praktijkervaring van hsaο-docenten zijn in april 2013 afspraken gemaakt met betrokken partijen.

Samenvattend constateert de stuurgroep een goede voortgang rond de invoering van beroepsregistratie, beroepscode en tuchtrecht. De planning is dat in 2013 alle jeugdzorgwerkers zich registreren en dat de gedragswetenschappers zich aanmelden voor het registratietraject. De doelen rond de verbetering van de entree van pas afgestudeerde professionals in de sector verlopen volgens planning. Om de doelen ook daadwerkelijk te realiseren is een aantal cruciale randvoorwaarden van belang.

Oprichting Kwaliteitsregister voor de Jeugdzorg

Registratie vindt nu nog plaats bij drie aparte beroepsregisters. Uit oogpunt van duidelijkheid voor cliënten en beroepsbeoefenaren wordt één registerstichting opgericht. De beroepsverenigingen zijn door de stuurgroep gevraagd dit ter hand te nemen. Belangrijke processtappen zijn de bemensing van het bestuur van de stichting, het ontwikkelen van een algemene tuchtrechnorm en het verbinden van de beroepscodes hieraan. De beroepsverenigingen kunnen dit proces versnellen door een kwartiermaker aan te stellen. Hiermee kan de stichting in februari 2013 opgericht zijn, waarna in de maanden hierna verdere inrichting volgt. De stuurgroep verzoekt uw ministerie dit financieel te ondersteunen.

Kwaliteitskader verantwoorde werktoedeling

Het ontwikkelen van een kwaliteitskader verantwoorde werktoedeling is noodzakelijk om het veld duidelijkheid te geven over de functies waarvoor registratie vereist is. Het kwaliteitskader zal dan ook een belangrijke impuls geven aan de versnelling van de registratie. Daarom heeft de stuurgroep aan Jeugdzorg Nederland de opdracht gegeven de ontwikkeling van dit kwaliteitskader per direct ter hand te nemen, in samenwerking met de justitieorganisaties, beroepsverenigingen en de LCFJ. Ik verwacht dat dit de snelste route is om dit kader te realiseren, waarna de Inspectie Jeugdzorg op basis hiervan een toezichtskader kan opstellen. Omdat dit kwaliteitskader voorheen niet was begroot, verzoekt de stuurgroep hiervoor aanvullende subsidie van uw ministerie.

Registratiekosten jeugdzorgwerkers en gedragswetenschappers

Vanuit het implementatiebudget dat door uw ministerie ter beschikking is gesteld, kunnen de administratieve registratiekosten van jeugdzorgwerkers en gedragswetenschappers voor het eerste jaar bekostigd worden. Dit vormt een belangrijke stimulans voor registratie en levert hiermee een bijdrage aan de versnelling. De stuurgroep baseert zich hierbij op een schatting van aantallen. We verwachten met het gereserveerde budget uit te komen, maar zouden graag een garantstelling van het ministerie willen voor het geval de aantallen in de praktijk hoger blijken te zijn. Deze garantstelling is des te actueler nu blijkt dat het BAMw per 2013 BTW-plichtig is.

Transitiekosten registratieproces

Het registratieproces van met name gedragswetenschappers vraagt een grote financiële investering, met name wat betreft opleidingskosten. De stuurgroep hanteert nog steeds het uitgangspunt dat de structurele kosten worden opgevangen op basis van een nader uit te werken verdeling tussen werkgevers en werknemers. Er is echter wel een transitieprobleem om de groep niet geregistreerde gedragswetenschappers op registerniveau te krijgen. Het zou daarbij helpen als uw ministeries zich bereid zouden tonen om met incidenteel geld een deel van de transitiekosten te betalen. De stuurgroep is van mening dat een bijdrage in de transitiekosten de snelheid van het registratieproces zal bespoedigen en gaat hierover graag met uw ministerie in overleg.

Inwerkingtreding wetgeving

De professionaliseringswet die het werken met geregistreerde professionals wettelijk gaat regelen, ligt momenteel bij de Raad van State ter advisering. Inwerkingtreding per januari 2014 is cruciaal om de beoogde registratiegraad te realiseren. U levert een belangrijke bijdrage aan de beoogde versnelling door het wetgevingsproces volgens planning te voltooien.

Graag wissel ik met u van gedachten over de condities waaronder de beoogde versnelling van de registratie voor jeugdzorgprofessionals en de hiermee gepaard gaande invoering van beroepscode en tuchtrecht bespoedigd kan worden.

Hoogachtend,

Namens de stuurgroep Implementatie Professionalisering Jeugdzorg,
Ella Kalsbeek